

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–листопаді 2012 року

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–листопаді 2012р. випуск промислової продукції проти аналогічного періоду минулого року збільшився на 0,2%.

У **добувній промисловості** приріст продукції становив 9,1%. Збільшився видобуток природного газу, більше вироблено торф'яних брикетів та напівбрикетів, при цьому зменшився видобуток нафти.

У **переробній промисловості** обсяг виробництва проти січня–листопада минулого року становив 98,1%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції зріс на 3,7%.

Порівняно із січнем–листопадом 2011р. наполовину зросло виробництво крохмалів, крім модифікованих, на 39,7% – сухих молока й вершків, на 20,1% – солоних оселедців, на 15,4% – обробленого рідкого молока, на 14,5% – копченої риби, на 14,3% – круп, на 10,7% – вершкового масла, на 10,4% – кисломолочних продуктів, на 8,6% – нерафінованої соняшникової олії. Менше вироблено жирних та свіжих неферментованих сирів, борошна, цукру, хлібобулочних, ковбасних та макаронних виробів.

На підприємствах легкої промисловості виробництво продукції становило 89,7% проти аналогічного періоду минулого року. Упродовж січня–листопада п.р. вироблено 2,7 млн.м² тканин, 71,9 тис.шт. ковдр та пледів, 127,2 тис.шт. постільної білизни, 879,2 тис. пар взуття. Порівняно із січнем–листопадом 2011р. зросло виробництво ковдр та пледів, при цьому менше вироблено тканин, постільної білизни та взуття.

В обробленні деревини та виробництві виробів із деревини випуск промислової продукції проти січня–листопада 2011р. становив 91,0%. За січень–листопад п.р. збільшилося виробництво деревини уздовж розпиляної чи розколотої, піддонів дерев'яних, менше вироблено паркету з деревини листяних порід.

На підприємствах целюлозно-паперового виробництва та видавничої діяльності обсяг промислової продукції порівняно з аналогічним періодом минулого року становив 99,6%. Більше вироблено паперу та картону, коробок, ящиків та сумок із гофрованих паперу та картону, надруковано книг та газет, зменшилося виробництво шпалер.

У хімічній промисловості обсяг виробництва продукції порівняно із січнем–листопадом 2011р. збільшився на 14,4%. Зросло виробництво пластмас у первинних формах, шампунів, менше вироблено фарб та лаків на основі полімерів, хімічних волокон, штучних оболонок із затверділих протеїнів.

На підприємствах із виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції її випуск порівняно із січнем–листопадом 2011р. становив 84,6%. Більше вироблено сухих сумішей будівельних та бетонів. Зменшилося виробництво керамічної невогнетривкої цегли, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю.

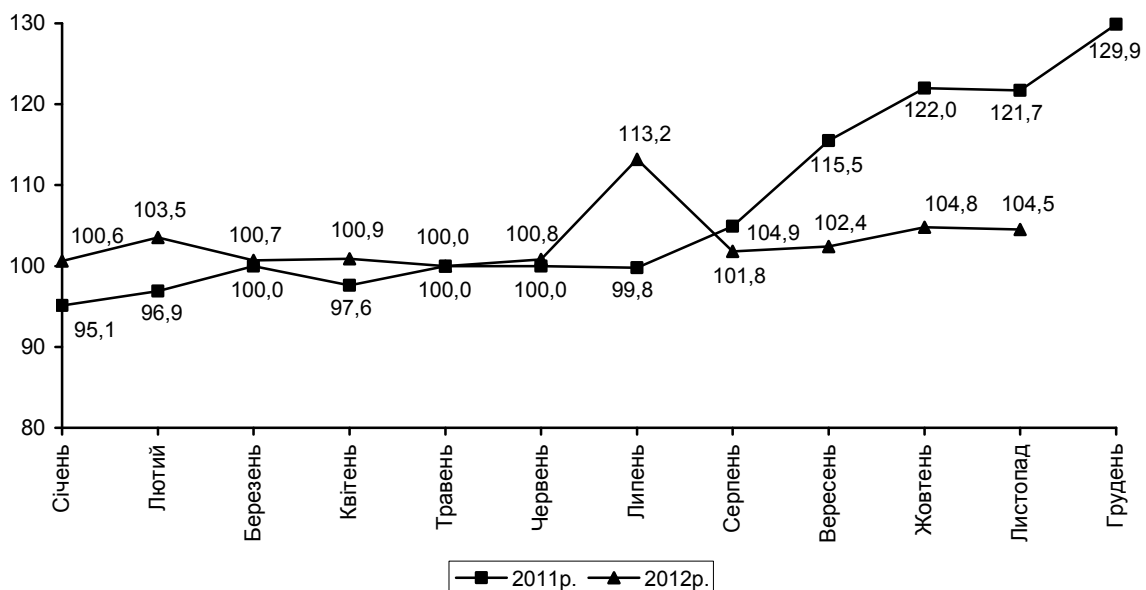
У металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів обсяг продукції становив 83,2%, на підприємствах машинобудування – 90,3% проти січня–листопада 2011р. Збільшилося виробництво устаткування для фільтрування й очищення рідин, для птахівництва та електросигнального, низьковольтної електричної апаратури, менше вироблено верстатів для оброблення дерева, автобусів, пожежних машин.

У виробництві та розподіленні електроенергії обсяг промислової продукції проти січня–листопада 2011р. становив 93,6%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс виробництва продукції сільського господарства за січень–листопад 2012р. в усіх категоріях господарств, за розрахунками, до відповідного періоду попереднього року становив 104,5%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 114,2%, у господарствах населення – 94,9%.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Озимі на зерно та зелений корм всіма категоріями господарств посіяні на площі 288,7 тис.га (104,0% до площ під урожай 2012р.), у т.ч. 241,7 тис.га (99,6%) займають посіви озимих на зерно. Сільськогосподарськими підприємствами посіяні 268,0 тис.га озимих на зерно та зелений корм (104,7%), у т.ч. 221,0 тис.га на зерно (на рівні минулого року). Господарства населення посіяли 20,7 тис.га озимини (95,4%).

Господарствами всіх категорій у січні–листопаді 2012р. реалізовані на забій 53,0 тис.т худоби та птиці (у живій вазі), що на 3,5% менше, ніж рік тому, вироблені 538,3 тис.т молока (на рівні минулого року) та 257,1 млн.шт. яєць (на 2,4% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 54,5%, молока – 62,0%, яєць – 85,5%.

За розрахунками, на 1 грудня 2012р. загальне поголів'я великої рогатої худоби налічувало 272,6 тис. голів (на 2,7% більше, ніж рік тому), у т.ч. корів – 138,9 тис. (на 0,6% менше), свиней – 224,7 тис. (на 3,4% менше), овець і кіз – 42,9 тис. (на 2,6% більше), птиці всіх видів – 4423,5 тис. голів (на 4,7% більше).

У господарствах населення утримувалися 43,9% від загальної чисельності в області великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 57,5%), 61,2% – свиней, 90,9% – овець і кіз та 81,0% – птиці.

Загальний обсяг реалізованої сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) власно виробленої аграрної продукції за січень–листопад 2012р. порівняно з відповідним періодом 2011р. збільшився в 1,6 раза, у т.ч. рослинницької – у 1,9 раза, тваринницької – зменшився на 9,8%. Частка продукції рослинництва в загальній вартості склала 83,7%, тваринництва – 16,3%.

Станом на 1 грудня 2012р. в зернозберігаючих, зернопереробних та сільськогосподарських підприємствах (крім малих) були в наявності 1220,4 тис.т зернових культур та 60,1 тис.т насіння соняшнику, безпосередньо в аграрних підприємствах – 727,7 тис.т та 31,8 тис.т відповідно.

Станом на 1 грудня 2012р. на переробні підприємства від усіх категорій господарств загалом надійшло 322,2 тис.т цукрових буряків (на 5,1% менше, ніж рік тому), у т.ч. закуплено 55,1 тис.т (17,1% всіх надходжень) та надійшло на давальницьких засадах – 267,1 тис.т (82,9%).

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

За січень–вересень 2012р. в області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування освоєні 1492,4 млн.грн. капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах на 7,1% більше, ніж за відповідний період попереднього року.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (99,5% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи, з яких у будівлі та споруди 47,7% всіх інвестицій, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 45,3%.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких використано 65,4% загального обсягу. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно, відповідно, 3,7% та 4,0%. Кредити банків та інші позики становили 7,8%, кошти населення на індивідуальне житлове будівництво – 17,1%.

Найбільшу частку капітальних інвестицій (39,3%) освоєно підприємствами сільського господарства, мисливства, лісового господарства, обсяги яких порівняно із січнем–вереснем 2011р. зросли на 25,8%.

Підприємствами промислових видів діяльності освоєно 19,8% загального обсягу інвестицій, що складає 80,4% рівня відповідного періоду 2011р.

У січні–вересні 2012р. збільшились обсяги капітальних інвестицій освоєні установами та закладами освіти – в 1,7 раза, готелями та ресторанами – в 1,6 раза, установами та закладами охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – на 5,1%.

Скоротилися на 77,9% обсяги капітальних інвестицій, освоєні фінансовими установами, на 46,9% – підприємствами транспорту та зв'язку, на 26,4% – підприємствами з надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльності у сфері культури та спорту, на 23,8% – на підприємствах торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку.

Капітальні інвестиції в житлове будівництво становили 358,7 млн.грн. (24,0% від загального обсягу), що в 1,8 раза більше, ніж у січні–вересні 2011р.

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підприємствами області за січень–листопад 2012р. виконані будівельні роботи на суму 466,3 млн.грн., що в порівнянних цінах становить 97,3% до обсягів будівництва у відповідному періоді 2011р.

Обсяги будівельних робіт із підготовки будівельних ділянок збільшилися в 1,6 раза. Зменшилися обсяги за такими видами економічної діяльності, як будівництво будівель та споруд (на 8,6%), установлення інженерного устаткування будівель та споруд (на 12,5%), роботи з завершення будівництва (на 74,7%).

Більше половини (52,1% загального обсягу будівництва) виконали підприємства м.Чернігова, 31,4% – м.Прилук та 4,2% – м.Ніжина.

ТРАНСПОРТ

Підприємства автомобільного транспорту, з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями, у січні–листопаді 2012р. перевезли 1666,8 тис.т вантажів (77,3% до січня–листопада 2011р.). Обсяг виконаного вантажообороту становив 668,5 млн.ткм (67,0%).

Послугами пасажирського транспорту області скористалися 114,8 млн. пасажирів, що на 19,8% більше, ніж у січні–листопаді 2011р. Пасажирооборот зріс на 11,8% й становив 930,0 млн.пас.км.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 77,7 млн. пасажирів, що на 20,8% більше, ніж у січні–листопаді 2011р. Обсяг виконаного пасажирообороту зріс на 10,0% й становив 759,1 млн.пас.км.

Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зросли на 15,7%.

Загальний обсяг пасажирських перевезень, здійснений тролейбусним транспортом, зріс на 17,6%, пасажирооборот – на 20,2%.

Обсяги пасажирських перевезень, здійснені річковим транспортом, становили 99,0% рівня січня–листопада 2011р., пасажирообороту – 99,5%.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За січень–жовтень 2012р. обсяги експорту та імпорту товарів становили, відповідно, 428,7 млн.дол.США та 462,0 млн.дол.США. Порівняно із січнем–жовтнем 2011р. експорт збільшився на 28,6%, імпорт зменшився на 4,2%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 33,3 млн.дол.США (у січні–жовтні 2011р. також від’ємне – 149,0 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції область здійснювала з партнерами із 106 країн світу.

До країн СНД було експортовано 53,8% всіх товарів, до країн ЄС – 23,4% (у січні–жовтні 2011р. – відповідно, 58,5 та 20,7%).

Серед країн СНД головними торговими партнерами в січні–жовтні 2012р. як в експорті, так і в імпорті товарів були Російська Федерація та Білорусь.

Серед країн–членів ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Іспанії, Польщі, Румунії, Італії, Франції та Бельгії.

Серед інших країн найбільше експортувалися товари до Грузії, Туреччини, Єгипту, Китаю та Японії.

Серед найбільших країн–партнерів експорт товарів збільшився до Іспанії (у 5,9 раза), Єгипту (у 3,1 раза), Молдови, Республіки (в 1,6 раза), Білорусі (на 23,9%), Грузії (на 15,7%), Російської Федерації (на 13,9%),

Польщі (на 8,8%); зменшився – до Румунії (на 28,6%), Туреччини (на 26,6%), Азербайджану (на 10,4%) та Казахстану (на 10,0%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–жовтнем 2011р. збільшилася частка зернових культур, готових харчових продуктів, насіння й плодів олійних рослин, електричних машин. Натомість зменшилася частка котлів, машин, молока та молочних продуктів, деревини й виробів із неї, текстильних матеріалів та текстильних виробів, взуття, виробів із паперу та картону.

У січні–жовтні п.р. збільшився експорт окремих товарів: насіння й плодів олійних рослин, зернових культур, готових харчових продуктів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, деревини й виробів із неї, молока та молочних продуктів, виробів із паперу та картону.

Із країн СНД імпортовано 41,7% всіх товарів, із країн ЄС – 34,1% (у січні–жовтні 2011р. – відповідно, 46,9 та 34,0%).

Найвагоміші імпорتنі поставки товарів серед країн–членів ЄС здійснювалися з Німеччини, Польщі, Італії, Бельгії та Великої Британії.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки були з Бразилії, Китаю, Індії, США та Японії.

Збільшилися імпорتنі поставки з Польщі (у 2,1 раза), Китаю (у 2 рази), Бельгії (в 1,7 раза), Великої Британії (на 21,6%), Бразилії (на 18,2%), США (на 16,0%), Індії (на 1,7%). Одночасно зменшилися – з Німеччини (на 25,2%), Російської Федерації (на 18,0%), Італії (на 16,6%) та Білорусі (на 11,5%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка готових харчових продуктів, каучуку та гуми, продуктів перегонки нафти, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону. Зменшилася частка добрив, котлів, машин, засобів наземного транспорту, крім залізничного, пластмас, полімерних матеріалів.

Спостерігалось збільшення в січні–жовтні п.р. імпорту окремих товарів: продуктів перегонки нафти, готових харчових продуктів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону.

ТОРГІВЛЯ ТА РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2012р. становив 13210,4 млн.грн. і збільшився проти січня–листопада 2011р. на 13,4%. У структурі обороту роздрібною торгівлю на організовані та неформальні ринки припадали

31,1%. В обороті організованих ринків 11,5% обсягу припадали на продаж сільськогосподарських продуктів.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–листопад 2012р. становив 382,3 млн.грн. і проти січня–листопада 2011р. збільшився на 17,4%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю та ресторанного господарства, за січень–листопад 2012р. становив 5693,4 млн.грн. і збільшився в порівнянних цінах проти січня–листопада 2011р. на 12,0%.

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–листопаді 2012р. в області становив 98,8% (у січні–листопаді 2011р. – 103,7%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 3,4%. При цьому найбільше подешевшали овочі (на 28,1%), рис (на 26,0%), яйця (на 23,8%) та цукор (на 18,9%). На 5,4–11,0% знизилися в ціні молоко, сири, продукти переробки зернових та масло; на 3,6–4,5% – олія, риба та продукти з риби. Водночас тваринні жири зросли в ціні на 14,2%, фруктові соки – на 7,7%, хліб, м'ясо та м'ясопродукти – на 2,7%.

Алкогольні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 5,1% за рахунок зростання цін на тютюнові вироби (на 6,7%) та алкогольні напої (на 4,4%).

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому підвищилися на 2%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 1,6% зумовлене подорожчанням амбулаторних послуг (на 2,4%) та фармацевтичної продукції (на 1,5%).

Ціни на транспорт у цілому підвищилися на 3,7%, у т.ч. паливо та мастила подорожчали на 6,7%, вартість перевезень автодорожнім пасажирським транспортом – на 1,5%. Водночас вартість перевезень залізничним транспортом знизилася на 1,6%.

Подорожчання послуг освіти на 7,4% відбулося за рахунок зростання плати за навчання у вищих учбових закладах (на 7,2%), у середніх учбових закладах та за утримання дітей у дошкільних закладах (на 6,8%).

Зв'язок подорожчав на 1%.

Разом із цим на 2,0–11,4% знизилися ціни на одяг і взуття, побутову техніку, аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації.

ФІНАНСИ

Фінансовий результат великих та середніх підприємств до оподаткування (сальдо) (крім сільськогосподарських підприємств і бюджетних установ) за січень–вересень 2012р. становив 33 млн.грн. збитку.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 56%, отримані 459,6 млн.грн. прибутку, що на 31,3% менше, ніж за відповідний період 2011р.

Протягом січня–вересня 2012р. збитково працювали 44% підприємств, що на 0,8 в.п. більше, ніж у січні–вересні 2011р. Цими підприємствами отримані 492,6 млн.грн. збитків, що на 29,4% більше, ніж рік тому.

Найбільше збиткових підприємств спостерігалось у наданні комунальних та індивідуальних послуг; діяльності у сфері культури та спорту (69,2% від загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності), у діяльності готелів та ресторанів, операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям (66,7% у кожного), будівництві (54,5%), промисловості (51,1%).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–жовтні 2012р. **середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників** підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2011р. зросла на 17,8% й становила 2285 грн.

Продовжував утримуватися високий рівень диференціації розмірів заробітної плати за видами економічної діяльності. Серед більш оплачуваних у січні–жовтні 2012р. були працівники, зайняті в фінансовій діяльності, целюлозно-паперовому виробництві, видавничій діяльності, добуванні паливно-енергетичних корисних копалин, де нарахування в 1,5–1,8 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств із оброблення деревини та виробництва виробів із деревини був значно нижчим і не перевищував 45% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–жовтні 2012р. порівняно з відповідним періодом 2011р. становив 119%.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати впродовж січня–жовтня 2012р. зменшилася на 1,9 млн.грн. (9,6%) та на 1 листопада 2012р. становила 18,1 млн.грн.

Сума боргу складає 3,4% від фонду оплати праці, нарахованого за жовтень 2012р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 8 млн.грн. Їх розміри збільшилися впродовж січня–жовтня 2012р. на 0,5 млн.грн. (на 6,4%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігається в промисловості – 4,4 млн.грн. (54,8% від загальної суми) та будівництві – 2,4 млн.грн. (29,4%).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, збільшилася впродовж січня–жовтня 2012р. на 11,2% й на 1 листопада 2012р. становила 3,5 тис. осіб (1,6% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області), з них 76,2% – на підприємствах промисловості.

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 2309 грн., що на 2,6% менше середньої заробітної плати, нарахованої за жовтень 2012р.

Упродовж січня–листопада 2012р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 58,5 тис. сімей, що становило 93,8% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями. Загальна сума призначених субсидій становила 7241,1 тис.грн. (у міських поселеннях – 6364,9 тис.грн., у сільській місцевості – 876,2 тис.грн.). Середній розмір допомоги, призначеної одній сім'ї в листопаді, становив 165 грн. Крім того, 15,2 тис. сімей (93,8% із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива: у міських поселеннях – 1,9 тис. сімей, у сільській місцевості – 13,3 тис. сімей. Середній розмір субсидії цього виду, призначеної в листопаді, становив 793 грн. на одну сім'ю.

У січні–жовтні 2012р. **населення області сплатило за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 572,8 млн.грн. (102,8% нарахованих за цей період сум).

РИНОК ПРАЦІ

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, на 1 грудня 2012р. становила 13,9 тис. осіб. За допомогою в працевлаштуванні до цієї установи впродовж листопада 2012р. звернулися 3,6 тис. незайнятих громадян.

Кількість зареєстрованих безробітних збільшилася за місяць на 4,2% та на 1 грудня 2012р. становила 13,1 тис. осіб, або 24,7% всіх безробітних працездатного віку, визначених за методологією Міжнародної організації праці. Допомогу з безробіття отримували 75,1% осіб, які мали статус безробітного.

Серед безробітних кожен другий раніше займав місце робітника, майже кожен третій – посаду службовця, решта не мала професійної підготовки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області за листопад 2012р. збільшився на 0,1 в.п. й на 1 грудня 2012р. становив 2,1% населення працездатного віку.

За сприяння державної служби зайнятості в листопаді 2012р. було працевлаштовано 1,4 тис. осіб, що у 2,2 раза менше, ніж у жовтні 2012р. Серед працевлаштованих більше половини складали жінки, кожен другий був у віці до 35 років та кожен шостий потребував особливого соціального захисту. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з жовтнем 2012р. зменшився на 9,5 в.п. й у листопаді становив 8,4%.

З Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в листопаді 2012р. на допомогу у зв'язку з безробіттям було витрачено 9,1 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 10 тис. осіб. Середній розмір допомоги порівняно з листопадом 2011р. збільшився на 19,5% та становив 912 грн., тобто 81,6% законодавчо встановленого мінімального рівня заробітної плати (у листопаді 2012р. – 1118 грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Чисельність наявного населення в області на 1 листопада 2012р. становила 1080,3 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2012р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 8250 осіб, або на 9,1 у розрахунку на 1000 наявного населення.

Зменшення чисельності населення області відбулося переважно за рахунок природного скорочення – 8205 осіб.

Народжуваність у січні–жовтні збільшилася порівняно з відповідним періодом минулого року з 9,1 до 9,5 живонародженого в розрахунку на 1000 наявного населення, а смертність – з 18,5 до 18,6 особи.

У січні–жовтні 2012р. зафіксовано від'ємне сальдо міграції – 45 осіб проти додатного 697 осіб у відповідному періоді минулого року. Це відбулося за рахунок збільшення на 8,8% кількості вибулих в інші регіони України, а також – зменшення кількості прибулих на Чернігівщину як з інших держав (на 5,2%), так і з інших регіонів України (на 3,5%).

Головне управління статистики
у Чернігівській області